

SANTAMÒNICA

TRETS

Frederic Perers
Tems d'acció

15.07-13.09.2015

Cicle:
Trets enmig del concert
De la distància correcta
a la proximitat

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

A photograph of a street scene. In the foreground, there is a metal grate with a grid of square holes. A bicycle wheel is visible in the upper left corner. Below the grate is a concrete curb and a brick wall. The word "ORONE" is written in large, black, capital letters on the bricks. To the left of the word, there is a small white rectangular object with a black vertical line. The background is a blurred street scene with a building and a car.

Frederic Perers
Temps d'acció
15.07-13.09.2015

«L'art no és polític pels missatges i els sentiments que transmet sobre l'ordre del món. No és polític tampoc per la manera com representa les estructures de la societat, els conflictes o les identitats dels grups socials. És polític en virtut de la distància que pren amb relació amb aquestes funcions».

Jacques Rancière

Trets enmig del concert. De la distància correcta¹ a la proximitat² és un programa d'exposicions al voltant del treball de sis artistes que cerquen generar una mirada crítica sobre la realitat que els envolta i reduir la distància entre ells mateixos i les qüestions que plantegen en els respectius projectes per entrar en escena i, d'una manera o altra, prendre posició mitjançant la seva implicació.

El títol del cicle parafraseja l'exabrupte d'Stendhal: «La política d'un llibre és com un tret enmig d'un concert». Les històries narrades a les seves novel·les tenien com a teló de fons descripcions i anàlisis de la societat i la política franceses que els eren contemporànies, però sobretot eren un pretext per, des de la literatura, problematitzar la realitat, violentar-la, encloure-s'hi i oposar-hi resistència. **Trets enmig del concert**, ofenosos però difícils de desatendre, pretén

1 «La crítica és una qüestió de distància correcta», a Walter BENJAMIN, *Calle de dirección única*. Madrid, Abada, 2011. 2 «Si les coses se'n han apropiat tant fins a arribar a cremar-nos, haurà de sorgir una crítica que expressi aquesta cremada. No és tant un assumpte de distància correcta com de proximitat correcta. L'èxit de la paraula *implicació* creix sobre aquest sòl», a Peter SLOTERDIJK, *Crítica de la razón cínica*. Madrid, Siruela, 2003.

posar en relleu la responsabilitat de les pràctiques artístiques i culturals de treballar amb la contemporaneïtat, ja no des de la distància crítica que proposava Adorno, sinó des de la proximitat. Tractar la realitat i implicar-s'hi en el sentit que Marina Garcés dona a aquestes paraules: *tracte* i *implicació* en una doble direcció, cap a allò real per prendre la paraula i cap a un mateix per deixar-se afectar.

Des de fa uns quants anys assistim a la implementació d'un nou paradigma d'emergència política que té l'objectiu de fer front al complex sistema de poders interdependents i invisibles que imperen en la nostra societat actual (financers, polítics, de la informació). Poders que, precisament a causa de la seva no-manifestació, se'ns presenten com a incommensurables, incontrolables i difícils de combatre. Però «el domini anònim no és necessàriament un desgovern –diu Hannah Arendt–; de fet, pot ser que es converteixi, en determinades circumstàncies, en una de les versions més cruels i tiràniques del poder de l'amo». Justament per reaccionar davant d'aquest fet han proliferat i s'imposen cada vegada més associacions, grups i plataformes que tenen com a finalitat la promoció d'una nova cultura de les possibilitats col·lectives per protegir i gestionar el *procomú* natural, social i cultural. Des de l'activisme ciutadà treballen en defensa d'allò que els és comú, que sense pertànyer a ningú, és patrimoni material i immaterial de tots i cadascun de nosaltres. De fet, Rancière situa l'inici de la política en aquest punt, «quan uns éssers destinats a habitar en l'espai invisible del treball que no deixa temps per fer una altra cosa es prenen el temps que no tenen per declarar-se participants d'un món comú». Davant d'aquest nou corrent d'implicació ciutadana, **Trets enmig del concert** es pregunta quin és el compromís dels artistes amb els mitjans que la seva pràctica els posa a l'abast. De quina manera *tracten* la realitat que els concerneix. Com *s'hi impliquen*. Fins a quin punt les seves accions desborden el fet artístic i n'eixamplen els límits. • CRISTIAN ANÓ, CÈLIA DEL DIEGO I JORDI RIBAS

«Temps d'acció» és una mostra que reuneix diversos projectes de Frederic Perers en els quals ofereix relectures de la història recent catalana i posa en relació episodis de repressió més o menys subtils per part de l'estat espanyol amb les seves repercussions sobre la llengua i el territori, la memòria nacional i l'actualitat.

L'artista apel·la a la nostra consciència històrica per convocar-nos a l'acció. Acció en temps present que requereix una clara filiació historiogràfica, però també representacions amb les quals es pugui projectar el futur. Si la història dels segles XVIII, XIX o XX ja ha conclòs des del punt de vista de les nostres possibilitats d'intervenció, no ho han fet molts dels valors que van donar sentit a les vides de les persones que els van viure, com ara la igualtat, el respecte, l'emancipació dels subjectes, o la sobirania del poble. I és justament aquest passat contingut en el present el que l'exposició invoca amb l'objectiu de fomentar la reflexió, i també la gestació d'alternatives.

Compromès amb la preservació del patrimoni cultural material i immaterial del país, i amb l'exercici d'un activisme de guant blanc, Frederic Perers fa precedir cadascun dels seus treballs d'un metòdic i rigorós procés de documentació i recerca històriques amb l'objectiu d'il·luminar i significar els conflictes polítics i lingüístics que, precisament per la seva transcendència en l'actualitat, han estat mantinguts interessadament a l'ombra per part del poder dominant. Disseny els seus projectes –*homenatges pendents*, com ell mateix els anomena– d'acord amb una formalització que li permeti aconseguir una perfecta integració al paisatge, rural o urbà, que intervén –llaura camps rostollats, realitza domassos per a balcons,

pavimenta carrers–, i alhora li garanteixi una visibilitat suficient per impactar aquells que l'habiten, ja que la seva finalitat última és sacsejar la memòria col·lectiva, aquella que Maurice Halbwachs defineix com el pensament continu que reté del passat allò que encara està viu en el present, o allò que és capaç de viure en la consciència del grup que la manté.

En aquest sentit, realitzà la intervenció efímera *Patirmoni*, 2003, l'any que s'enderrocà la darrera casa de l'Horta de la Punta de València, d'on més de cent famílies van ser deportades, desallotjades de les seves llars i privades del cultiu de les seves terres, amb el pretext de construir-hi una zona d'activitats logístiques portuàries. El terme remet a un joc de paraules entre les veus *Patir* i *Patirmoni* per resumir en un sol mot les agressions a què es veu sotmès el llegat territorial i cultural valencià a causa, entre d'altres raons, de l'especulació urbanística, així com les agressions a la llengua que es perpetren sobretot en el camp de l'ensenyament i els mitjans de comunicació. Amb la inscripció llaurada d'aquesta nova expressió encunyada per ell mateix, l'artista se sumà en aquesta ocasió a la lluita social, encara activa, que reivindica la protecció de l'Horta pel seu gran valor agrícola i ambiental. En la mateixa línia, uns quants anys abans va portar a terme una altra de les seves intervencions, al Pla de Bergús, prop de Cardona, la població que no cedí al setge de l'exèrcit francocastellà l'any 1711, sinó que resistí encara els darrers tres anys de la guerra de Successió i fins una setmana després de caure Barcelona. De més d'un kilòmetre de llarg i també solcada a terra, la inscripció *Sempervivens* –veu llatina amb què es denominen les plantes i els arbres que presenten fulles verdes tot l'any– deixa constància de la perseverança del poble català, que, tres segles més tard, continua treballant per recuperar la sobirania que li va ser arrabassada. De fet, i en relació amb el setge de Barcelona, recentment ha produït un projecte amb la complicitat dels veïns de la Ribera per homenatjar els seus predecessors al barri, aquells que en van ser expulsats el 1717 i el 1718, i les llars dels quals foren enderrocades per bastir en el seu lloc la fortalesa militar borbònica. *La Ribera*

homenatge la Ribera és un memorial participatiu amb què Frederic Perers sol·licita als riberencs d'avui que durant un parell de mesos pengin als seus balcons una sèrie de domassos que commemoren els cognoms de les setanta-tres famílies bandejades que s'han pogut documentar al jaciment del Born. Amb aquests domassos, els veïns reten homenatge als prop de cinc mil foragitats del barri.

I seguint el fil de la història, el final de la guerra de Successió tingué com a principal conseqüència el Decret de Nova Planta amb què Felip V s'aproprià de la sobirania política dels països que integraven la corona catalanoaragonesa. Amb l'abolició de la Constitució de Catalunya i la derogació de les institucions que en vetllaven l'observació, arribaren també la pèrdua d'oficialitat del català, la seva progressiva eliminació de la vida pública i la consegüent castellanització del territori, que, com mostra *L'efecte Villalpando*, té els seus inicis ja al segle XVI. Aquest projecte de nova producció, que presenta una classificació cronològica de l'entrada dels castellanismes en la llengua catalana, deu el seu nom a José Rodrigo Villalpando, el fiscal del Consejo de Castilla, i a la instrucció¹ que aquest donà als corregidors del Principat de Catalunya el 1716 per tal de promoure la influència de la cultura governant sobre la cultura governada. Un estudi minuciós de cadascun dels mots provinents del castellà, recolzat principalment en l'autoritat del romanista Joan Coromines, i la disposició d'aquests mots segons la primera datació escrita que es coneix, permet realitzar-ne una anàlisi diacrònica que revela una correlació directa entre els fets històrics

1 «Pero como a cada Nación parece que señaló la Naturaleza su idioma particular, tiene en esto mucho que vencer el arte y se necesita de algún tiempo para lograrlo, y más cuando el genio de la Nación como el de los Catalanes es tenaz, altivo y amante de las cosas de su País, y por esto parece conveniente dar sobre esto instrucciones y providencias muy templadas y disimuladas, de manera que se consiga el efecto sin que se note el cuidado». Francesc FERRER I GIRONÈS, *La persecució política de la llengua catalana*. Barcelona, Edicions 62, 1985.

i l'evolució de la llengua, i evidencia una relació inversament proporcional entre la sobirania política i el procés de castellanització.

Enmig de tanta informació contrastada, Frederic Perers es permet una llicència poètica i fantasieja sobre l'acció de resistència irreflexiva que suposà el so [k] en relació amb l'obscuretat de l'entrada del fonema [x], pròpiament castellà, especialment durant els segles XVIII i XIX. *Barri[k]ada* proposa un llistat d'adaptacions de paraules castellanes segons el punt d'articulació català, en les quals la població pronunciava [k] a causa de la dificultat de dicció del so [x]. Així, per exemple, la població de l'època –majoritàriament monolingüe i poc coneixedora del castellà– enunciaciava *d'extranquis* per adaptar a les seves facilitats fonètiques la locució castellana *de extranjis*. I és precisament aquesta concessió a la lletra K, i el fet que és una de les grafies que més es repeteix en transcriure el català d'acord amb l'ortografia POFUE², el que portà l'artista a crear un múltiple en el seu homenatge. En el marc del festival Korrespondencia Poetika de Vilafranca del Penedès, va adaptar aquesta lletra a la tipografia i la forma d'un dels panots lletrats que al llarg del segle XX es van fer servir a Barcelona per identificar els noms dels carrers. Aquest sistema de retolació, propi de la ciutat i difícil d'esmenar, ha permès que alguns retalls del nomenclàtor franquista, que perseguia l'objectiu d'enaltir els noms i les gestes de la història espanyola des del punt de vista del règim establert, arribin a l'actualitat i convisquin amb els noms del nomenclàtor democràtic vigent a les plaques de les façanes. Aquesta dualitat es fa present també en un conjunt d'imatges de detall d'anuncis publicitaris d'època franquista recuperats de l'hemeroteca i presentats ara en qualitat d'objectes trobats, sota el

2 Projekt e d'Ortografia Fonetika Unika Europea. Per a més informació: *Mozaiik multilingue minim* (F. BLANC CANYE-LLES ed.). Altafulla, Associació «Ortografia Fonetika Unika Europea», 1999.

nom de *Context desballestat*. En la compilació resulta menys rellevant allò que anuncien que el fet que tots ells remetin a adreces d'una Barcelona que ja no coneixem i que fins i tot ens costaria d'identificar si en alguns d'ells no fessin l'exercici de recordar-nos la seva apel·lació democràtica: l'Avenida de la Victoria o l'Avinguda de Pedralbes, la Calle General Primo de Rivera o el Carrer Ample. Aquests només són alguns dels exemples de la gran quantitat de material que Perers ha recollit durant més de deu anys al voltant de l'evolució de les denominacions dels carrers i la presència dels panots de lletres a les voreres de Catalunya, amb el qual prepara un llibre que en documentarà exhaustivament l'empremta. En aquest marc, creà també una intervenció permanent que s'inscriu a l'espai públic barceloní, concretament a una de les voreres del barri del Poble-sec, al capdamunt del carrer Poeta Cabanyes. Per a *Via pública versus carrer popular* reproduceix una sèrie de panots de lletres per construir una locució on enfronta els conceptes de *via pública* i *carrer popular*, esdevenint el primer un símbol de les manifestacions del poder sobre l'espai urbà, mentre que el segon al·ludeix a l'oralitat i la memòria de la població que l'habita. D'altra banda, l'emplaçament d'aquesta intervenció és del tot significatiu, ja que el nom primigeni del carrer on s'ubica era únicament carrer Cabanyes, el qual, lluny de fer referència al poeta preromàntic, retia homenatge al general fundador del cos dels Miquelets que contribuï a la victòria catalana sobre l'exèrcit castellà l'any 1641 en la batalla de Montjuïc.

En aquest cas, la coincidència de cognoms entre el miquelot Francesc Cabanyes i l'autor vilanoví Manuel de Cabanyes va proporcionar al govern franquista l'oportunitat perfecta per anihilar discretament el reconeixement incòmode al milicià i reemplaçar-lo per la commemoració al poeta homònim que resultava del tot inofensiva per al règim. Frederic Perers assenyala aquest tipus d'estratègies gens innocents amb les quals ens impulsa a rellegir la història per trobar resposta a les qüestions del nostre present. •

CÈLIA DEL DIEGO

Esbrossar la terra

Hristo i Bulgària són dos conceptes que, tant als més afeccionats al futbol com als màxims detractors de l'esport rei, remetent indefectiblement a Stóitxkov, el temperamental dorsal 9 blaugrana de l'època del primer *dream team*. A una infimissima minoria –i no cal jugar-s'hi res–, la mateixa combinació els portarà al cap Hristo Vladimirov Iavàixev. El nom de Christo, com és conegut artísticament, fou la meua primera referència de l'art ambiental i la pista que em va portar al *land art*, el corrent artístic nascut a la dècada del 1960 als Estats Units d'Amèrica que partia de l'ús i la transformació del paisatge com a mitjà d'expressió plàstica. L'entestament compartit amb la seva parella, la marroquina Jeanne-Claude, d'embolicar amb llampants teles colorades des de platges i valls fins a remots illots, a més d'edificis emblemàtics de les metròpolis mundials, ja fa anys que el tinc desat en algun dels meus plecs cerebrals.

Christo, de fet, em podria haver obert la porta dels clàssics més llunyans (en el temps) i allunyats (en l'espai) de l'art de la terra, com Walter de Maria, Andy Goldsworthy, Wolfgang Laib, Richard Long, Dennis Oppenheim i Robert Smithson; o dels artistes que s'hi han aproximat més acostats i nostrats, com l'escultora Alicia Casadesús i el poeta Perejaume. Però no. Van ser els seus extensos teixits estesos

els que m'hi van introduir de ple, sinó les primerenques intervencions sobre el terreny de Frederic Perers, ara fa quinze anys, quan aquest interiorista barceloní començava a canviar de pell –deixant enre el Parés– i a treure l'artista del seu interior.

Eren un grapat d'inscripcions, tan fines com efímeres: les unes traçades sobre neu, foses ràpidament per la intensitat del sol; les altres gravades amb solcs, desdibuixades implacablement per la fertilitat del sòl. *Pla* (2000) i *Pell* (2001), *Avenir* (2001) i *Sempervivens* (2002), *Patirmoni* (2003)... Les primeres paraules pronunciades per Perers, sembrades als plans de l'Alta Cerdanya i l'Horta, el Bages i el Solsonès. Crescudes i madurades, una dècada després, ja eren frases senceres, *Via pública versus carrer popular* (2011) i *La Ribera homenatja la Ribera* (2013), inscrites en terrenys menys fèrtils i més urbans: a l'asfalt i als balcons del Poble-sec i el Born.

Els mots, precises i precioses extremitats del corpus de la llengua, són l'essència –obsessiva omnipresència– de l'obra de Perers. I del seu rigorós art de la terra, n'han fet molt més que *land art*. Continent i contingut s'hi enllacen, s'hi lliguen i s'hi uneixen: el fred traç precis de lletres a escales magnífiques, enllaçat amb la riquesa de la polisèmia; la frugalitat per damunt de l'empatx, lligada amb els jocs de paraules juganeres; la senzillesa respecte de la floritura, unida als segons, sisens i mil sentits dels termes elegits. És així, ras i curt, l'art «fred e ric», conreat minuciosament sobre un territori –comarcal o capital– on no dubta a clavar arrels i xuclar-ne, àvidament, la memòria del paisatge i la seva gent.

Beu de la saba de la terra esbrossada, llaurada generació a generació. I beu sobretot de la saviesa dels avis, admirats des de la infantesa, aquella època de preparació: de qui va anar omplint, història a història, una ufanosa guardiola de mots. Que trenca ara, en aquesta exposició, per confessar-los agraïdament: «Mireu, avis, ja han arribat els temps d'acció». • MARTÍ CRESPO, FILÒLEG I PERIODISTA

Frederic Perers. Barcelona, 1974. El record, el rastre, l'arxiu i l'homenatge són gairebé sempre presents en el seu treball. De vegades amb intervencions en l'espai públic que pivoten sobre la memòria del lloc on intervé. També a través d'inventaris, amb els quals rellegeix el pas del temps, l'evolució del nomenclàtor o les vicissituds de la llengua, entre d'altres. La paraula és la matèria primera del seu treball com a manera de reivindicar la llengua.

Alguns dels seus treballs s'han pogut veure a: 2014, «Relat de belles coses falses», Barcelona; 2013, «Relat de belles coses falses», Amposta; 2011, «2011 lumens», Valls; *Korrespondensia Poetika*, Vilafranca del Penedès; 2008, «Palabra en el Paisaje», *Hay Festival*, Segòvia; «Representacions rurals contemporànies», Nulles; «Il·lusionistes», Can Felipa, Barcelona; 2004, «Patirmoni i societat», Sala Thesaurus, Universitat de València; 2003, *Vent, Altafulla d'Art*, Altafulla. Les dues darreres instal·lacions les ha dutes a terme a Barcelona: *Via pública versus carrer popular* (2011), al Poble-sec, i *La Ribera homenatja la Ribera* (2013), al voltant del mercat del Born.

Va produir els cds *Llengües Vives del tercer mil·lenni* i *Llengües Vives 1996-2006*, tots dos editats per la publicació homònima que va impulsar i editar al llarg de 13 anys.
(fredericperers.cat)

«Cal ser intransigents amb els castellanismes certs,
no arrelats i evitables.»

«Resar: pres del cast. *rezar*. S'introduí per obra dels predi-
cadors botiflers i acastellanats que tant dominaren en els
segles XVI-XVIII, al mateix temps que altres castellanismes
d'església, com *entregar*, *llaga*,...»

«Serenó: nom de l'útil funcionari, és lingüísticament una deixa
de la marca de l'esclau: foren establerts a les ciutats de
Barcelona, València, Palma i alguna altra per les audiències i
ajuntaments borbònics, c. a la fi del s. XVIII o principi del XIX,
que amb l'excusa del temps vigilaven els patriotes,
que encara feien algun raid nocturn, i "vetllaven" per
la llengua, imposant-los l'obligació de cantar en castellà
l'estat del temps (...)»

Joan Coromines

SEGLE XVII

aficionar-se v. intr. pron.
aficionat -da adj. i m. i f.
amoïnar v. tr. i intr. pron.
apanyar v. tr. i intr. pron.
aposta f.
apostar * v. tr.
aranzel m.
bodega f.
bodegó m.
brindar v. intr. i tr. i intr. pron.
buscar v. tr.
carta * f.
casc m.
clarí m.
cubilet m.
cucurutxo m.
cuidar * v. tr.
embaràs * m.
embarassada adj.
empleat -da m. i f.
encongrir v. tr. i intr. pron.
encongit -da adj.
entorpir v. tr. i intr. pron.
entregar v. tr. i intr. pron.
estafa f.
estafar v. tr.
esquadrilla f.
fanfarró -ona adj. i m. i f.
llaga f.
llagar v. tr. i intr. pron.
llenguado m.
marfil m.
marraix m.
melindro m.
monyo m.
periquito m.
picardia f.
postres f. pl.
pregunta f.
ranura f.
repetjó m.
resar v. tr.
saló m.
sapa f.
sarsaparrella f.
trago m.
tronxo m.
tropa f.
trotllo m.
vano m.
xinel·la f.

«Els llibres, consuetes i escriptures antigues de la parròquia, que moltes ne cremaren los sacrilegos soldats quant tanian lo siti a Cardona, lo any 1711, a la fi del any que cremaren [i] robaren tot lo que trobaren en esta iglèsia de Bergús.»

Pere Ventallola, prevere i rector de Bergús, 1713
Arxiu Històric Municipal de Cardona

ACUERDO DEL CONCEJO

Proyecto de construcción y instalación
de calles y plazas, y Círculo Sembrado

Notamos que se anexa a la aprobación de la Comisión
Municipal Permanente en sesión del día 7 de Marzo del año 1939

DICTAMEN UNIDO PROPOSITIVO:

1º - Retrazar el nombre de todas las vías y plazas de esta
Ciudad, al que tienen antes del 14 de Abril de 1901.

2º - (A) - Que toda la Avenida Diagonal se denomine **Avenida
del Generalísimo Franco**.

(B) - Que la calle de Cortes igualmente en toda su ex-
tensión se denomine **José Antonio Domínguez de Guzmán**.

(C) - Que la Avenida de Petrucci se denomine **Avenida
de la Victoria**.

(D) - Que el Paseo situado en la parte final superior
del Paseo de San Juan, entre la Avenida Diagonal y la Travesera,
se denomine en lo sucesivo **del Generalísimo**.

(E) - Que el Paseo de San Juan, situado entre el Arco
del Triunfo y el Paseo de Pajaritos, se denomine **Salvo de Victor
Pascual**.

(F) - Que la plaza que forma el arco de la Avenida
Diagonal y la calle de Cortes, se denomine **plaza de Salvo de Victor**.

3º - Que dichas escritas de nomenclatura sean sometidas a la
previa consulta del Servicio Nacional de Administración local del
Ministerio del Interior. - *(Firmado)*

SE COPIA DE LA PLATA RESPECTIVA DEL DICTAMEN DE RELACION
CON EL CUERPO DEL SIGMO.

EL SECRETARIO DE LA POKSOLA

EL PRESIDENTE DE LA POKSOLA

-J. M. Pardo-

-J. Benet del Rio-

*Via pública versus
carrer popular, 2011*

ais

a Favorito

due **Avenida Generalísimo Franco n.º 473**
Plaza Calvo Sotelo **Espace**

Reforma 1.100 para durante 10 años, 3 dormitorios, cocina, baño, galería, lavadero, espléndida zona verde y estacion. Verles en calle Teófilo, 20-21. Ju. (10-12) / Paseo Maragall

«VIMO» Montaner, 184, principal
 Teléfono 238-35-45 y

GENERAL SANJURJO, 9

Venta magníficos pisos. R. Lda. 4 dorm. Gran COM. S. A. Diputación, 131, tienda, todo el día número 25. pro. 1.º Teléf. 238-15-40. de 4 a 8. e

Bicicletas

para caballero, señora tipos y niños gran sport. - NAUMANN.
Avda. José Antonio, 573 (junto Montaner). - Contado y plazos.

estirido carruajes todas clases J. Soyeros, La Llagosa. 18. Autobuses Plaza Un. Versidad.

RENAULT PRIMA CUATRO
 Conducción interior 5 plazas, como nuevo, toda prueba. Garaje Parque. Salón Víctor Pradera (antes Salón de San Juan) n.º 2.

FORD 13 HP.
 conducción interior, recién ajustando, bien equipado to.

TENOR VIÑAS, núm.

(Junto **Avenida General Codad - Tanq**)
 torios. — 2 baños y un ase. — Azule con chimenea-hogar, cocina con lavavaj y de roble. — Calefacción individual. — 2 ascensoras. — Interfono conserje
VISITA de 10'30 a 14 y de 16 a 19 h

RIVA Y GARCIA

A. P. I. G. - N.
 Ronda de San Pedro, 31; de 9 a 14 h

Context desballestat, 2015

EL PAÍS VEÍ

El País veí, 2009

abadeco (s. XX)
agasacar (1830)
agasaco (1830)
aixanca (s. XX)
alaca (1747)
alocament (1859)
alocar (1715)
aparecos (s. XX)
anquines (s. XX)
antocar-se (1840)
anteocos (1840)
antiqüela (1783)
antocos (1840)
aquedrés (1840)
arrocar (s. XX)
arrocat (1840)
bandeca (s. XX)
bosqueco (1840)
cabalí (s. XX)
caleo (1892)
camelos (s. XX)
camón (s. XX)
caqueca (s. XX)
caraco! (s. XVIII)
caranio (s. XX)
cota (1840)
estranquis, d' * (s. XIX?)
estropaco (s. XX)
forraque (s. XX)
inquenyerers (s. XX)
lequia (s. XX)
luco (1840)
lliquero -a (1855)
maco -a * (1767)
marraco * (1840)
ocalá (1840)
oco! (s. XX)
oquerissa (1840)
paradoca (1840)
pelleco (1744)
picama (s. XX)
potaco * (1839)
quefe (1789)
querés (v 1900)
quicote (1840)
quinete (1840)
quíquera (s. XX)
reconcillo (1769)
sagaleco (1737)
sortica (1737)
tequemanegue (s. XX)
traque (1892)

abadejo bacallà
agasajar obsequiar
agasajo obsequi
zanja rasa
alhaja joia
alojamiento allotjament
alojar allotjar
aparejos ormejos
anginas engines
antojarse encapritxar-se
anteojos binocles
lentejuela lluneta
antojos antulls
ajedrez escacs
arrojar vomitar
arrojado temerari
bandeja safata
bosquejo esbós
jabalín porc senglar
jaleo xivarri
gemelos bessons
jamón pernil
jaqueca migranya
carajo! caram!
geranio gerani
jota jota
extranjis, de amagat, d'
estropajo fregall
forraje ferratge
ingenieros enginyers
lejía lleixiu
lujo luxe
líquero -a lleuger -a
majo -a bonic -a
marrajo mena de tauró
ojalá tant de bo
ojo! compte!
ojeriza rencor
paradoja paradoxa
pellejo pell
pijama pijama
potaje guisat
jefe cap
jerés xerès
quijote quixot
quinete genet
jícara xicra
rejoncillo pica curta
zagalejo gipó
sortija sortija
tejemaneje tràfec, tripijoc
traje vestit

«Una paraula castellana difícil de digerir: la paraula *pájaro*.
 És com si tinguéssiu una barra a la boca que us ofeguéis.»

Josep Pla

microRavals. Prenent com a punt de partida l'exposició «Temps d'acció» de Frederic Perers i els seus treballs al voltant de l'espai, l'esfera pública i la idea de patrimoni, **microRavals*** planteja posar en joc aquestes nocions en relació amb entitats i projectes del barri del Raval que ja estan treballant sobre aquestes qüestions.

El projecte de mediació en aquesta ocasió no planteja produir un procés de treball sinó implicar-se en un que ja està en marxa. Aquest punt de partida permet explorar altres posicionaments diferents dels que **microRavals** ha desenvolupat fins ara. Aquest nou format suposa obrir un espai amb poc control sobre el procés de treball. Una deriva incerta on el mateix rol del projecte de mediació, i per tant del centre d'art en relació amb el territori, els seus projectes i els seus agents, esdevé incert i es construeix sobre la marxa. De fet, ho podem considerar una pràctica reflexiva sobre qüestions que giren al voltant de les possibles funcions i formes en les quals el projecte de mediació pot articular la seva funció social. Alguns punts de partida podrien ser qüestions com aquestes: com fer que el centre esdevingui altaveu i plataforma de visibilitat sense fer un exercici de cooptació? Com convertir-se en un actiu i un recurs, i tenir una presència pròpia i singular en el projecte que sigui cohe-

rent amb el capital simbòlic i l'àmbit de treball d'un centre d'art i que, al mateix temps, estigui al servei del projecte? Es poden establir relacions sostenibles i continuades entre el centre d'art i el projecte?

Des de **microRavals** hem col·laborat a crear un marc de treball en comú amb el Projecte *Senyalem la memòria*. *Territoris Oblidats*, impulsat des de la Mediateca del Raval i l'assignatura de Metodologia Projectual de disseny III del Grau d'Arts i Disseny de l'Escola Massana. En diàleg amb el treball desenvolupat per tots els alumnes i els membres del projecte *Senyalem la memòria*, alguns alumnes han format un grup de treball que té l'objectiu de presentar una intervenció per a l'espai expositiu de **microRavals** que doni visibilitat tant al procés de treball col·laboratiu com als seus resultats. D'aquesta manera, al mateix temps que es dona difusió al projecte *Senyalem la memòria*, s'oferiran eines per entendre'n la complexitat i el valor com a pràctica en comú.

«El projecte *Senyalem la memòria* s'emmarca en la col·laboració iniciada el gener de 2013 entre la Plataforma Territoris Oblidats (Pensant Moviment Urbà) i el projecte marc de la Mediateca del Raval (Ravalnet), que s'està duent a terme en col·laboració amb diferents entitats, col·lectius i persones del barri del Raval. En aquest context, i d'acord amb les tasques de recollir, arxivar i difondre el material del fons de documentació de la mediateca, la intervenció de Territoris Oblidats està enfocada a establir un possible diàleg entre el material documental i l'espai urbà actual del barri, amb l'objectiu de visibilitzar la memòria quotidiana, l'experiència i la transformació del barri a través dels relats i els documents de la mediateca. A partir de la memòria recopilada pel projecte *Senyalem la memòria*, i gràcies a **microRavals** que ha actuat com a element unificador, els estudiants de l'Escola Massana han treballat en propostes que els permeten assenyalar aquests records dins del barri i compar-tilos amb els veïns per tal de reviuire un passat que és de tots.»** • CRISTIAN AÑO (SINAPSIS)

***microRavals** és el projecte de mediació del cicle *Trets enmig del concert* que té per objectiu generar implicacions significatives entre els treballs dels artistes, l'Arts Santa Mònica i les relacions de proximitat que aquest equipament pot establir amb el context on s'ubica, el barri del Raval.

El projecte té com a punt de partida el desenvolupament de processos de treball culturals i artístics, i es porta a terme conjuntament amb altres entitats, institucions, col·lectivitats o comunitats arrelades al barri del Raval. Impulsa o se suma a processos de treball col·lectius que ja estan en funcionament, cadascun dels quals es posa en diàleg amb una exposició del cicle i planteja una relació entre la realitat quotidiana dels participants, el treball exposat dels diferents artistes i la idea d'*implicació i construcció del bé comú*.

microRavals proposa dos nivells de reflexió al voltant de la noció d'*implicació* i la seva representació. En un primer nivell, des de la producció de cultura i l'àmbit de la política cultural es planteja la qüestió sobre com posa en la pràctica l'encaix entre una lògica cultural de gran equipament i les micropolítiques amb les quals el projecte interacciona. Micropolítiques que són, en general, pràctiques culturals i artístiques liderades per agents i projectes de dimensions i recursos limitats. En aquest sentit, el projecte de mediació és un assaig sobre les formes possibles d'implicació que es poden generar entre un cicle i un equipament artístics i altres projectes actius al barri, amb l'objectiu de desenvolupar un treball en comú des d'una perspectiva de sostenibilitat i ecologia cultural, a mig camí entre la voluntat d'esdevenir un recurs i la possibilitat d'actuar com un possible catalitzador per a la reflexió i l'acció situada, inscrita, en cada col·laboració específica.

D'altra banda, **microRavals** fa d'altaveu de la riquesa de la producció cultural del Raval i proposa un diàleg entre el projecte artístic exposat i els processos de treball a què es dona visibilitat. Una relació en què el poder de representació dels projectes artístics es confronta amb processos de treball de forta implicació amb el territori.

**Text extret de la presentació del projecte del grup de treball de l'Escola Massana.

Trets enmig del concert

De la distància correcta a la proximitat

Daniela Ortiz
20.01-22.02.2015

Núria Güell
12.05-05.07.2015

Cristina Lucas
22.09-08.11.2015

Democràcia
03.03-19.04.2015

Frederic Perers
15.07-13.09.2015

Maria Ruido
17.11.2015-10.01.2016

Implic/Accions

El programa d'accions obertes a tothom mostra oportunitats de relació amb la reflexió que alimenta la pràctica artística de Frederic Perers.

Dijous 16 de juliol, 19 h. Conversa entre **Manel Clot**, crític i comissari d'exposicions, i **Frederic Perers**. La conversa es farà caminant entre el barri del Raval i el del Poble-sec. Activitat oberta sense inscripció prèvia.

Dissabte 5 de setembre, 13 h. Aproximació a l'exposició a càrrec del filòleg aplicat **Pau Vidal**. En un format de visita guiada el filòleg ens proposa altres maneres d'interpretació del treball de l'artista. Espai expositiu d'Arts Santa Mònica. Activitat amb entrada lliure. Aforament limitat.

Manel Clot. Treballa en els camps de la crítica i el comissariat d'exposicions. Ha sigut col·laborador habitual del diari *El País* i de les revistes *Lápiz*, *Balcón*, *Flash Art* i *Artscribe*. Entre els seus projectes expositius destaquen «Historia natural. El doble hermético» (CAAM, 1992), «Sophie Calle, relats» (Fundació La Caixa, 1996), «Hypertronix. Algunas figuras de la cultura juvenil» (EACC, 1999), «Interzona» (La Virreina, 2000), «Francesc Abad. Block W.D.» (Museu de Granollers, 2006), «Réserve-Voir» (La Capella, 2015). En l'àmbit teòric, ha escrit textos en catàlegs d'exposicions individuals d'artistes i en mostres col·lectives, com ara *Historias de amor* (València, 1991), *Kunst in Spanien* (Colònia, 1992), *Los últimos días* (Sevilla, 1992), etc. A l'espai de l'Arts Santa Mònica hi presentà *Subjecte de ficció* (1991).

Pau Vidal. Filòleg aplicat i traductor. Des de 1992 és autor dels mots encreuats en català de l'edició barcelonina del diari *El País*. Tradueix narrativa literària contemporània, amb dedicació especial a les obres d'Andrea Camilleri. Ha publicat obres de divulgació lingüística com *En perill d'extinció (100 paraules per salvar)*, *El catanyol es cura, 100 insults imprescindibles*, el segon volum de *Caçadors de paraules* i *El bilingüisme mata*. Ha presentat nombroses seccions sobre llengua en premsa, ràdio i televisió (Catalunya Ràdio, RAC1, COM Ràdio, La Xarxa, BTV, etc.), i actualment *Tros de pòniam*, a La Xarxa TV.

Trets enmig del concert. De la distància correcta a la proximitat és un cicle d'exposicions, a cura de Cèlia del Diego.

microRavals és un projecte de mediació en relació amb entitats, centres educatius i veïns del barri, a càrrec de Cristian Añó (Sinapsis).

Implic/Accions és un cicle d'activitats, a càrrec de Jordi Ribas.

Textos, Cristian Añó, Cèlia del Diego, Martí Crespo i Jordi Ribas.

Fotografies, Pau Faus i Xabier Mendiola.

Disseny gràfic, Bildi Grafiks S.L.

Disseny de l'espai, Xavier Torrent.

Amb la col·laboració de,

Escola Massana, Mediateca del Raval, Ravalnet, Territoris Oblidats

Agraïments,

Jem Cabanes, Manel Clot, Martí Crespo, Martí Ferré, Agnès Simon, Eulàlia Miralles, Pau Vidal, Roberta de Carvalho, Reinaldo Consoli, Marta Mariño, Conxita, Sira, Maria C., Maria M., Josep D., Teresa, Joan, Josep C., Pere, Christian Penedès, M. Carme, Maribel, Adelaida, Matilde P., Fibla, Maria B., Isabel M., Vicenç, Glòria i totes aquelles persones que han participat a les *Càpsules de la memòria*; Pep Tornabella, Elisabet Insenser i els alumnes de l'Escola Massana: Maria Adell, Esther Álvarez, Clàudia Amor, Joan Marc Batlle, Miguel Àngel Berenguel, Sergi Blanch, Louise Blanchard, Helena Bosch, Maria Febrer, Berta Fuster, Javier Gómez, Sílvia Hernández, Marie Labadie, Sidney Latil, Sandra Martín, Irene Martín, Cèlia Martínez, Alba Montañez, Irene Navarro, Joan Manuel Pérez, Judit Pérez, Marcela Rentería, Adrián Rodríguez, Javier Simón, Anna Tardà, Nina Tuset i Luis Antonio Vilyavisensio.

Arts Santa Mònica

Direcció, Jaume Reus. **Sots Direcció**, Manuel Guerrero. **Coordina**
ció, Fina Duran i Marta Garcia. **Administració**, Cristina Güell. **Edi**
cions, Cinta Massip. **Comunicació i Premsa**, Neus Purti i Cristina
Suau. **Coordinació Mèdia Quiosc**, Lorena Louit. **Àrea Tècnica**, Xavier
Roca i Eulàlia Garcia. **Relacions Externes**, Alicia Gonzalez, Jordi Miras.
Secretaria, Maria Jesús Couso i Mònica Garcia.

Activisme consistorial,
2009

Arts Santa Mònica Centre de la creativitat

La Rambla 7
08002 Barcelona
T. 935 671 110
www.artssantamonica.cat

Entrada lliure
De dimarts a dissabtes, d'11 h a 21 h
Diumenges i festius, d'11 h a 17 h
Dilluns tancat

Visites guiades sense inscripció prèvia
Dissabtes a les 18 h i diumenges a les 12 h

Grups
Contactar:
T 935 671 110
coordinacioasm@marmacultura.com

Patrocina

